

COBIT

Houška, Kunc

Co je to COBIT?

- COBIT (Control OBjectives for Information and related Technology)
- soubor těch nejlepších praktik pro řízení informatiky (IT Governance)
- **metodika** určena především pro výkonný management

Proč používat?

- dosažení strategických cílů organizace díky efektivnímu využití dostupných zdrojů a minimalizaci IT rizik

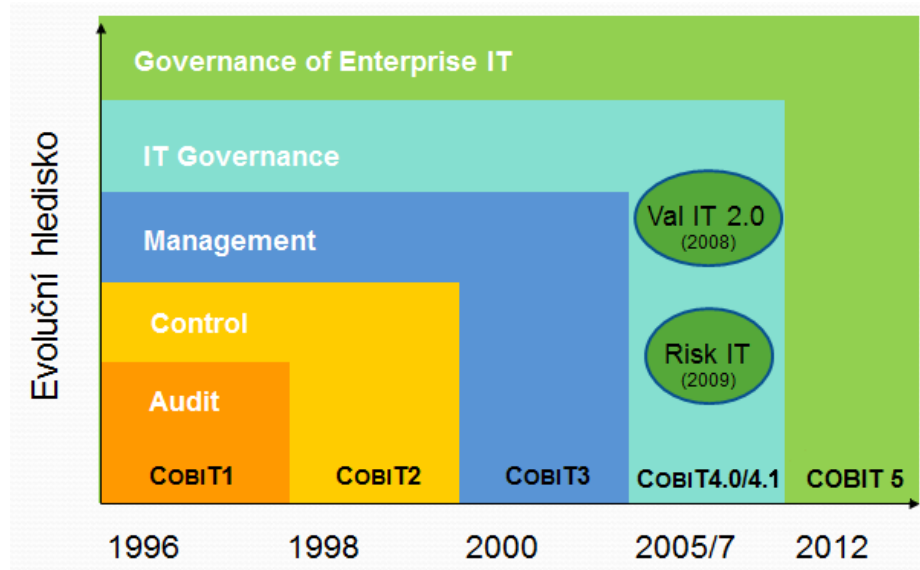
Filosofie metodiky COBIT

- implementace myšlenek IT Governance
- informace jsou klíčové aktivum pro jakýkoliv druh podniku

Historie a verze

Vydáván organizací ISACA a dceřinou neziskovou organizací ITGI

- Cobit 1 (1996) - Framework
- Cobit 2 (1998) - přibyly auditní postupy, sada implementačních nástrojů, rozpracované procesy a detailní cíle
- Cobit 3 (2000) - přibyly manažerské postupy a byl inovován framework
- Cobit 4 (2005) - vše sloučeno do jednoho
- Cobit 4.1 (2007)
- **Cobit 5 (2012)**

COBIT 5

7 základních publikací

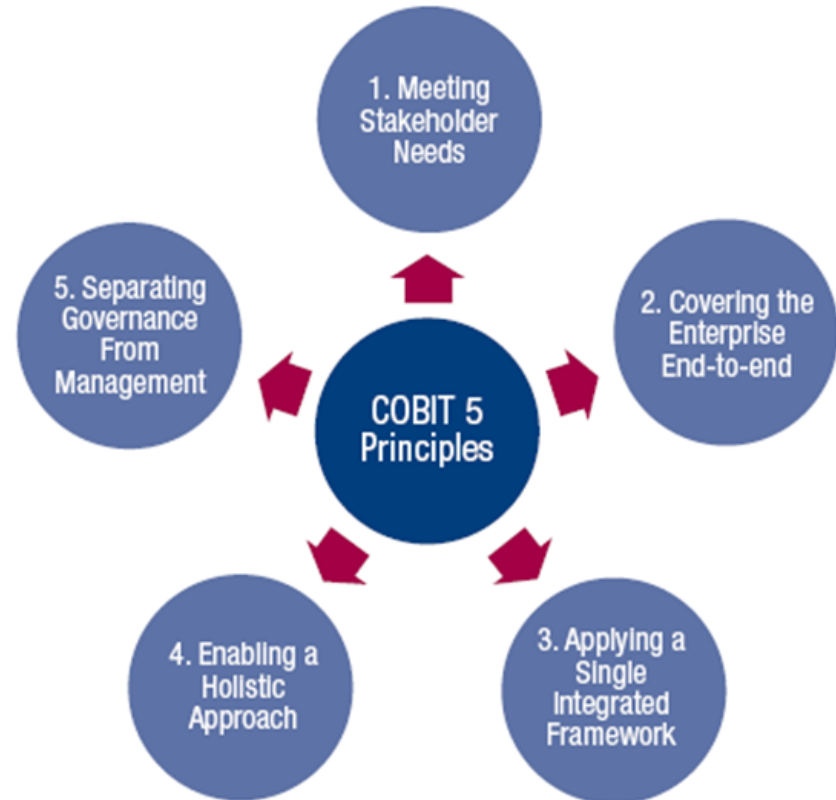
1. **A Business Framework for the Governance and Management of Enterprise** - základní kompletní popis Frameworku COBIT 5
2. **Enabling Processes** popisy všech podporovaných podnikových procesů, převodní vztahy mezi procesy COBIT 4.1, COBIT 5 a seznam podnikatelských cílů a IT cílů v členění dle dimenzí BSC.
3. **Implementation** - obecný návod k implementaci metodiky COBIT 5
4. **For Information Security** - umožňuje zavedení postupů zabezpečení podnikových informací
5. **Enabling Information** popisuje podporu řízení podnikových informací.
6. **For Risk** detailní postup pro řízení rizik.
7. **For Assurance** kompletní podpora auditu firemního IT.

+ další publikace pro hodnocení

podnikových procesů, pro interní audit a pro externí auditory.

Principy metodiky COBIT 5

- **Uspokojování potřeb Stakeholderů** (Meeting Stakeholder Needs)
- **Pokrytí celého podnikání od začátku do konce** (Covering the Enterprise End-to-End)
- **Použití jednotného integrovaného frameworku** (Applying Single Integrated Framework)
- **Zavedení holistického (celostního) přístupu** (Enabling a Holistic Approach)
- **Oddělení vedení od managementu** (Separating Governance From Management)

Uspokojování potřeb Stakeholderů

- vede často k protichůdným/konfliktním stavům
- pro každé rozhodnutí:
  - Kdo na tom vydělá?
  - Kdo nese riziko?
  - Jaké zdroje jsou potřeba?

Pokrytí celého podnikání od začátku do konce

- správa a řízení informací z pohledu celého podnikání
- integrace IT do správy a řízení celého podniku
- informace a IT jako jakákoliv jiná aktiva

Použití jednotného integrovaného frameworku

- COSO, ISO/IEC 9000, ITIL, TOGAF, PMBOK/PRINCE2, CMMI
- COBIT 5 - hlavní podnikový framework

Zavedení holistického (celostního) přístupu

- pomocí nově zavedených enablerů (7)
- nahrazení původních IT zdrojů
- enablery popsány v dalších slidech

Oddělení IT governance od IT managementu

- Vedení vs. řízení podniku
- 4 domény pro IT management
- 1 doména pro oblast vedení podniku

Enablery

- Celkem 7 Enablerů
- Enabler (Cobit 5) = IT zdroj (Cobit 4.1)
- Entita, která v podniku musí být přítomná, aby jejím prostřednictvím bylo možné dosahovat strategických cílů podniku
- Pro dosažení cílů je vždy třeba více enablerů
  - procesy potřebují informace, organizační struktura je úzce propojena s lidmi, jejich dovednostmi a chováním

Enablers

1. Principy, předpisy a frameworky

- nástroje, které pomáhají převést potřebné chování do praktických rad pro každodenní řízení podniku

2. Procesy

- jsou organizovaným souborem praktik a aktivit, které jsou potřebné k dosažení určitých cílů a vytvářejí soubor výstupů potřebných pro dosažení všeobecných podnikových cílů
- podnikové procesy jsou tedy samotným enablerem podniku

Enablery

3. Organizační struktury

- jsou klíčové k rozhodování podniku a přehledně stanovují prvky, z nichž se skládá celý zkoumaný podnik. Umožňují pochopit děje ve sledovaném podniku.

4. Kultura, etika a chování

- se týká jak jednotlivců (vedení, management, zaměstnanci...), tak i podniku jako celku
- často podceňovaný faktor

Enablery

5. Informace

- Jsou nutné pro udržení funkčního podniku i k jeho správnému řízení.
- Velice často jsou informace klíčovým produktem podnikání

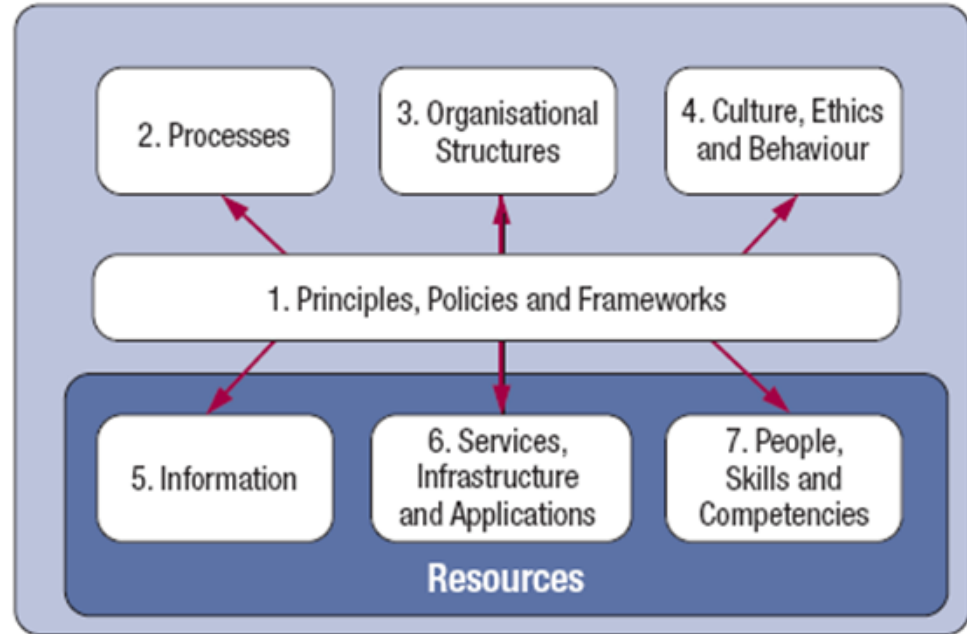
6. Služby, infrastruktura a aplikace

- zahrnuje celou infrastrukturu, technologie a aplikace, které poskytují podniku zpracování informací a informační služby

Enablery

7. Lidé, dovednosti a kompetence

- potřebné pro úspěšné dokončení všech činností
- pro vytváření správných rozhodnutí
- pro provedení

Dimenze enablerů

- **Stakeholders**
  - každý enabler uspokojuje určitou potřebu Stakeholderů, a proto musí být jasné, kterým stakeholderům je určen
- **Goals**
  - každý enabler je použit k dosažení určitého podnikového cíle (např. dosažení kvality podnikových procesů)
- **Life Cycle**
  - každý enabler je použit v určité fázi životního cyklu podnikového procesu (Plánování, Design, Vytvoření, Použití, Sledování a Hodnocení, Aktualizace a Implementace změn)
- **Good Practises (=? Best Practices)**
  - každý enabler obsahuje praktická doporučení a odkazy na další příbuzné metodiky pro správu a řízení IT

Podnikové procesy COBIT 5

- v metodice COBIT 5 jedním z enablerů
- implementace je popsána v samostatné publikaci COBIT 5: Enabling Processes
- Každý popis jednotlivého procesu v publikaci COBIT 5 obsahuje:

Popis procesu COBIT 5

- Označení oblasti pro kterou je proces určen
  - Vedení(EDM)/Řízení(APO,BAI,DSS,MEA)
- Tabulku IT a procesních cílů
  - a souvisejících metrik
- Standardní RACI matici
  - s definicemi rolí u jednotlivých aktivit a významnost vztahu

Popis procesu COBIT 5

- Popis klíčových praktik managementu nebo vedení
  - pouze u EDM
- Popisy procesů neobsahující definici modelu zralosti

	Expert Witness	Case Manager	Consultant
provides testimony	R	A	A
prepares documents	I	A	R
project manages	I	R	C

R. A. C. I.
↓   ↓   ↓   ↓
Responsible   Accountable   Consulted   Informed

Klíčové oblasti - domény

- EDM (Evaluate, Direct and Monitor) - Vyhodnocení, Přikazování a Sledování
  - 5 procesů pro oblast Governance
  - nastavení základních pravidel dodání
  - minimalizace rizik
  - optimalizace zajištění zdrojů
  - jasnou definici stakeholderů

Klíčové oblasti - domény

- APO (Evaluate, Direct and Monitor) -
vyhodnocení, příkazování a sledování
  - 13 procesů pro oblast managementu
- BAI (Build, Acquire and Implement) -
Vytváření, Akvizice a Implementace
  - 10 procesů pro oblast managementu

Klíčové oblasti - domény

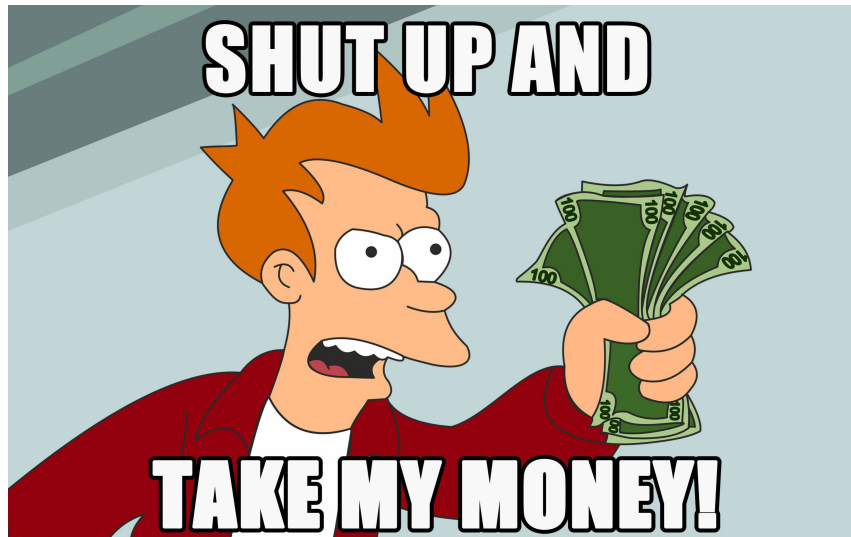
- DSS (Deliver, Service and Support) -
dodání, služby a podpora
  - 6 procesů pro oblast managementu
  - řízení uživatelské podpory a služeb
- MEA (Monitor, Evaluate and Assess) -
sledování, vyhodnocování a audit
  - 3 procesy pro oblast managementu
- Celkem 37 procesů

Hodnocení procesů

- **Level 0 - Incomplete Process**
  - není implementován nebo neslouží svému účelu
- **Level 5 - Optimising Process**
  - opakované stanovování zda proces dosahuje požadovaných výstupů za účelem dosažení vyprojektovaných podnikových cílů

Náklady na zavedení COBIT 5

- cca 500\$ za publikace a + 500\$ za ty co ještě nevyšly
- náklady na reorganizaci nesrovnatelně vyšší

Děkujeme za pozornost.